DIREKTYVOS (ES) 2024/2842 IR NACIONALINIŲ TEISĖS AKTŲ IR TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ ATITIKTIES LENTELĖ

2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2842, kuria į Direktyvos (ES) 2024/2841 taikymo sritį įtraukiami trečiųjų valstybių piliečiai, teisėtai gyvenantys valstybėje narėje	1. Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-2044 1, 2, 15, 24, 26, 30 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XV-587 (toliau – Įstatymas Nr. XV-587) 2. Lietuvos Respublikos užsieniečių teisinės padėties įstatymas Nr. IX-2206 (suvestinė redakcija nuo 2024-07-01 iki 2024-12-31) (toliau – UTPĮ) **3. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – ANK projektas)** **4. Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-2044 1, 2, 4, 12, 15, 17, 22, 33 straipsnių, IV skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 11^1 ir 22^1 straipsniais įstatymo projektas (toliau – ANTAPĮ projektas)** **5. Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso Nr. IX-2152 priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – GTK projektas)** **6. Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo Nr. VIII-1029 priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – LGĮ projektas)** **7. Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – RĮ projektas)**	**Direktyvos perkėlimo ir įgyvendinimo lygis**

	8. Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 14 ir 26 straipsnių bei 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – SEAKĮ projektas) **9. Lietuvos Respublikos viešojo keleivinio transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 2, 3, 6 ir 7 straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – VKTLĮ projektas)**	
1 straipsnis Direktyvoje (ES) 2024/2841 nustatytos taisyklės, teisės ir pareigos taikomos valstybėje narėje teisėtai gyvenantiems trečiųjų valstybių piliečiams, kuriems nėra taikoma ta direktyva ir kurių negalios statusą arba negalia grindžiamą teisę naudotis konkrečiomis paslaugomis ar teisėmis į asmenims su negalia skirtas automobilio statymo sąlygas ir infrastruktūrą pripažįsta valstybė narė, kurioje jie gyvena, taip pat tos taisyklės, teisės ir pareigos taikomos asmenis su negalia lydintiems ar jiems padedantiems asmenims, įskaitant asmeninius asistentus, arba gyvūnams pagalbininkams, kaip apibrėžta atitinkamai tos direktyvos 3 straipsnio 4 ir 8 punktuose.	**ANTAPĮ projektas** **1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas** **<...>** **2. Papildyti 1 straipsnį nauja 3 dalimi:** **„3. Šio įstatymo 11^1 straipsnis taikomas:** **1) kitos Europos Sąjungos valstybės narės piliečiams, jų šeimos nariams ir teisėtai kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje gyvenantiems trečiųjų šalių piliečiams, turintiems Europos asmens su negalia kortelę ir (ar) Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelę, jų buvimo Lietuvos Respublikoje laikotarpiu, ne ilgesniu negu 3 mėnesiai;** **2) kitos Europos Sąjungos valstybės narės piliečiams ir teisėtai kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje gyvenantiems trečiųjų šalių piliečiams, turintiems Europos asmens su negalia kortelę ir (ar) Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelę, dalyvaujantiems Lietuvos Respublikoje įgyvendinamoje Europos Sąjungos judumo švietimo, mokymo, profesiniais, pilietiniais ar kultūriniais tikslais programoje visą dalyvavimo šioje programoje laikotarpį.“** **<...>** **2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas**	**Visiškas**

	1. Papildyti 2 straipsnį 8^1 – 8^3 dalimis: **„8^1. Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelė – Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje asmeniui išduodamas fizinis ar skaitmeninis dokumentas, kuriuo jam suteikiama teisė naudotis Europos Sąjungos valstybėje narėje nustatytomis ir asmeniui su negalia taikomomis automobilio statymo ir naudojimosi infrastruktūra sąlygomis, neatsižvelgiant, kurioje Europos Sąjungos valstybėje narėje jis gyvena.** **8^2. Europos asmens su negalia kortelė – Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje asmeniui išduodamas fizinis ar skaitmeninis dokumentas, kuriuo patvirtinama jo negalia ir suteikiama teisė naudotis Europos Sąjungos valstybėje narėje asmeniui su negalia taikomomis specialiosiomis sąlygomis ir (ar) lengvatomis neatsižvelgiant, kurioje Europos Sąjungos valstybėje narėje jis gyvena.** **8^3. Europos Sąjungos valstybės narės piliečio, besinaudojančio laisvo judėjimo teise, šeimos nariai – sutuoktinis, partneris, Europos Sąjungos valstybės narės piliečio, sutuoktinio ar partnerio tiesioginiai palikuonys, kuriems nesukakę 21 metai arba kurie yra išlaikytiniai, Europos Sąjungos valstybės narės piliečio, sutuoktinio ar partnerio išlaikomi giminaičiai pagal tiesiąją aukštutinę liniją, taip pat kiti šeimos nariai, kurie savo išvykimo šalyje yra išlaikomi ar veda bendrą namų ūkį su Europos Sąjungos valstybės narės piliečiu, besinaudojančiu laisvo judėjimo teise, arba kuriems dėl rimtų sveikatos priežasčių reikalinga Europos Sąjungos valstybės narės piliečio priežiūra.“** **2. Papildyti 2 straipsnį 12^1 dalimi:** **„12^1. Lydintis asmuo – fizinis asmuo, įskaitant asmeninį asistentą, kuris lydi asmenį su negalia ir teikia jam**	

	saugaus judėjimo, bendravimo ir informacijos suvokimo užtikrinimo, taip pat kitą pagalbą, atsižvelgiant į individualius asmens su negalia poreikius.“ **3. Papildyti 2 straipsnį 18^1 dalimi:** **„18^1. Specialiosios sąlygos ir (ar) lengvatos Europos asmens su negalia kortelės ir (ar) Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelės turėtojams ir juos lydintiems asmenims (toliau – specialiosios sąlygos ir (ar) lengvatos) – valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, taip pat ūkio subjektų, kurie vykdo veiklą, valdo infrastruktūrą ar teikia paslaugas, Lietuvos Respublikoje nustatytos ir asmenims su negalia taikomos teisės ir (ar) sąlygos, apimančios lengvatas, atleidimą nuo mokesčių ar rinkliavų, įskaitant automobilio statymo asmeniui su negalia skirtose vietose ar vietose, kuriose jam sustoti (stovėti) nedraudžia Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamos Kelių eismo taisyklės, sąlygas.“** **3 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas** **1. Papildyti 4 straipsnį nauja 3 dalimi:** **„3. Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, užtikrindamos 11^1 straipsnio 1 dalyje nurodytą teisę, pagal kompetenciją:** **1) viešai skelbia informaciją prieinamais bendravimo būdais apie taikomas specialiąsias sąlygas ir (ar) lengvatas, įskaitant ir savo interneto svetainėse;** **2) skatina ūkio subjektus, kurie vykdo veiklą, valdo infrastruktūrą ar teikia paslaugas, viešai skelbti informaciją prieinamais bendravimo būdais apie taikomas specialiąsias sąlygas ir (ar) lengvatas, įskaitant ir savo interneto svetainėse (jei jas turi).“**	

	4 straipsnis. Įstatymo II skyriaus papildymas 11^1 straipsniu **Papildyti įstatymo II skyrių 11^1 straipsniu:** **„11^1 straipsnis. Teisė į specialiąsias sąlygas ir (ar) lengvatas, šios teisės įgyvendinimas** **1. Asmenys su negalia, nurodyti šio įstatymo 1 straipsnio 3 dalyje, ir juos lydintys asmenys turi teisę į specialiąsias sąlygas ir (ar) lengvatas, išskyrus teisę į asmens su negalia individualiųjų poreikių, nurodytų šio įstatymo 24 straipsnio 2 dalyje, tenkinimą bei šio įstatymo 29 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytas finansinės pagalbos priemones.** **2. Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, taip pat ūkio subjektai, kurie vykdo veiklą, valdo infrastruktūrą ar teikia paslaugas, teikiantys specialiąsias sąlygas ir (ar) lengvatas, taip pat viešojo administravimo subjektai, atliekantys specialiųjų sąlygų ir (ar) lengvatų taikymo priežiūrą, privalo užtikrinti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą teisę.** **3. Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, taip pat ūkio subjektai, kurie vykdo veiklą, valdo infrastruktūrą ar teikia paslaugas, teikiantys specialiąsias sąlygas ir (ar) lengvatas, turi teisę prašyti pateikti Europos asmens su negalia kortelę ir (ar) Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelę, siekdami įsitikinti kortelių galiojimu ir šio straipsnio 1 dalyje nurodytos teisės taikymo pagrįstumu.** **4. Agentūra vykdo šio straipsnio 1 dalyje nurodytos teisės užtikrinimo stebėseną.“**	
2 straipsnis Šios direktyvos tikslais „trečiosios valstybės pilietis“ reiškia bet kurį asmenį, kuris nėra Sąjungos pilietis, kaip tai suprantama SESV 20 straipsnio 1 dalyje.	**UTPĮ** **2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos** **<...>**	**Visiškas**

	34. Kitos šiame Įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos Reglamente (EB) Nr. 810/2009 (toliau – Vizų kodeksas), 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB, ir Reglamente (ES) 2018/1240. *Papildyta straipsnio dalimi:* *Nr. XIII-2348, 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-07-29, i. k. 2019-12439* *Straipsnio dalies pakeitimai:* *Nr. XIII-3412, 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24582* *Nr. XIV-893, 2022-01-11, paskelbta TAR 2022-01-19, i. k. 2022-00750* *Nr. XIV-1277, 2022-06-30, paskelbta TAR 2022-07-14, i. k. 2022-15427* *Straipsnio pakeitimai:* *Nr. X-924, 2006-11-28, Žin., 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)* *Nr. X-1442, 2008-02-01, Žin., 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)* *Nr. XI-392, 2009-07-22, Žin., 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)* *Nr. XI-1786, 2011-12-08, Žin., 2011, Nr. 156-7384 (2011-12-22)* *Nr. XI-2189, 2012-06-30, Žin., 2012, Nr. 85-4450 (2012-07-19)* *Nr. XII-436, 2013-06-27, Žin., 2013, Nr. 76-3844 (2013-07-16)* *Nr. XII-965, 2014-06-26, paskelbta TAR 2014-07-10, i. k. 2014-09973*	

	Pastaba. Direktyvoje vartojama sąvoka „trečiosios valstybės pilietis“ yra analogiška Europos Sąjungos vizų kodekse įtvirtintai sąvokai. Vizų kodekso nuostatos Lietuvos Respublikoje taikomos tiesiogiai, todėl taikant jame įtvirtintą sąvokos apibrėžimą užtikrinamas visiškas ir tinkamas šios Direktyvos nuostatos įgyvendinimas. **Įstatymas Nr. XV-587** **2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas** <...> 3. Pakeisti 2 straipsnio 21 dalį ir ją išdėstyti taip: 21. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžiamos Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatyme, Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“, Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatyme, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatyme, Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos užimtumo įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatyme. *Straipsnio dalies pakeitimai:* *Nr. XV-587, 2025-11-27, paskelbta TAR 2025-12-04, i. k. 2025-20656*	

3 straipsnis Ši direktyva nedaro poveikio taikytinoms taisyklėms, kuriomis reglamentuojamas teisėtai valstybėje narėje gyvenančių trečiųjų valstybių piliečių judumas Sąjungoje.	*Direktyvos nuostatos perkelti nereikia, nes ji yra aiškinamojo pobūdžio.*	
4 straipsnis Valstybės narės gali imtis priemonių, kad patenkintų konkrečius trečiųjų valstybių piliečių kalbos poreikius, be kita ko, atitinkamai naudodamos palankesnių sąlygų sudarymo kalbos supratimui priemones.	*Lietuva pasirinko šios direktyvos nuostatos neįgyvendinti.*	
5 straipsnis Trečiųjų valstybių piliečiams, patenkantiems į šios direktyvos taikymo sritį, taikomas Direktyvos (ES) 2024/2841 20 straipsnis.	*Direktyvos nuostatos perkelti ir įgyvendinti nereikia, nes ji skirta Europos Komisijai*	
6 straipsnis 1.Valstybės narės ne vėliau kaip 2027 m. birželio 5 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstus. Tas nuostatas jos taiko nuo 2028 m. birželio 5 d.	**Pranešimas Europos Komisijai.** **ANTAPĮ projektas** **14 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas** **“1. Šis įstatymas, išskyrus 9, 12 straipsnius ir šio straipsnio 3 ir 4 dalis, įsigalioja 2028 m. birželio 5 d.** **<...>** **4. Socialinės apsaugos ir darbo ministras ir Agentūros direktorius iki 2027 m. birželio 4 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.** **<...>.“** **RĮ projektas** **3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas** **Šis įstatymas įsigalioja 2028 m. birželio 5 d.** **SEAKĮ projektas** **4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas**	**Visiškas**

	„1. Šis įstatymas, išskyrus 1 straipsnį ir šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2028 m. birželio 5 d. **2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2027 m. birželio 4 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.“** **VKTLĮ projektas** **6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas** **„1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2028 m. birželio 5 d.** **2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2027 m. birželio 4 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.“**	
2.Valstybės narės, priimdamos 1 dalyje nurodytas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.	**ANK projektas** **10 straipsnis. Kodekso priedo pakeitimas** **Papildyti Kodekso priedą 123–124 punktais:** **„123. 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2841, kuria sukuriamos Europos asmens su negalia kortelė ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelė.** **124. 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2842, kuria į Direktyvos (ES) 2024/2841 taikymo sritį įtraukiami trečiųjų valstybių piliečiai, teisėtai gyvenantys valstybėje narėje.“** **ANTAPĮ projektas** **13 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas** **Pakeisti Įstatymo priedą ir jį išdėstyti taip:** **<...>** **8. 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2841, kuria sukuriamos Europos**	**Visiškas**

	asmens su negalia kortelė ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelė. **9. 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2842, kuria į Direktyvos (ES) 2024/2841 taikymo sritį įtraukiami trečiųjų valstybių piliečiai, teisėtai gyvenantys valstybėje narėje.** **GTK projektas** **3 straipsnis. Kodekso priedo pakeitimas** <...> **2. Papildyti Kodekso priedą 10–11 punktais:** **„10. 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2841, kuria sukuriamos Europos asmens su negalia kortelė ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelė.** **11. 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2842, kuria į Direktyvos (ES) 2024/2841 taikymo sritį įtraukiami trečiųjų valstybių piliečiai, teisėtai gyvenantys valstybėje narėje.“** **LGĮ projektas** **1 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas** **Papildyti Įstatymo priedą 7 ir 8 punktais:** **„7. 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2841, kuria sukuriamos Europos asmens su negalia kortelė ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelė.** **8. 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2842, kuria į Direktyvos (ES) 2024/2841 taikymo sritį įtraukiami trečiųjų valstybių piliečiai, teisėtai gyvenantys valstybėje narėje.“** **RĮ projektas**	

	2 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas **Pakeisti Įstatymo priedą ir jį išdėstyti taip:** **<...>** **„2. 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2841, kuria sukuriamos Europos asmens su negalia kortelė ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelė.** **3. 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2842, kuria į Direktyvos (ES) 2024/2841 taikymo sritį įtraukiami trečiųjų valstybių piliečiai, teisėtai gyvenantys valstybėje narėje.“** **SEAKĮ projektas** **3 straipsnis. Įstatymo 1 priedo pakeitimas** **<...>** **2. Papildyti Įstatymo 1 priedą 8–9 punktais:** **„8. 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2841, kuria sukuriamos Europos asmens su negalia kortelė ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelė.** **9. 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2842, kuria į Direktyvos (ES) 2024/2841 taikymo sritį įtraukiami trečiųjų valstybių piliečiai, teisėtai gyvenantys valstybėje narėje.“** **VKTLĮ projektas** **5 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas** **Pakeisti Įstatymo priedą ir jį išdėstyti taip:** **<...>** **„2. 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2841, kuria sukuriamos Europos**	

	asmens su negalia kortelė ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelė. **3. 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2842, kuria į Direktyvos (ES) 2024/2841 taikymo sritį įtraukiami trečiųjų valstybių piliečiai, teisėtai gyvenantys valstybėje narėje.“**	
7 straipsnis Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.	*Direktyvos straipsnio perkelti ir įgyvendinti nereikia.*	
8 straipsnis Ši direktyva pagal Sutartis skirta valstybėms narėms.	*Direktyvos straipsnio perkelti ir įgyvendinti nereikia.*	

_____